

13.08.2026

EM2026/426

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges senest til FM 2027 at udarbejde en handlingsplan for beskyttelse af fangstområder, havpattedyr og lokale erhvervsinteresser mod negative følger af øget skibstrafik ved Nord- og Nordvestgrønland i tilknytning til Nordvestpassagen. Handlingsplanen skal omfatte tiltag inden for Grønlands egne kompetenceområder samt muligheder for samarbejde med relevante rigsmyndigheder og internationale samarbejdspartnere.

(Medlem af Inatsisartut Isak Johannessen, Naleraq)

Begrundelse:

Fangst af havpattedyr i Grønland er reguleret gennem blandt andet kvoter, fredningsbestemmelser og særlige regler for bestemte områder. Formålet er både at beskytte bestandene og at sikre grundlaget for en bæredygtig fangst. Naturreservatet i Melville Bugt er et eksempel på et område, hvor der gælder særlige bestemmelser om både fangst og sejlads.

Grønland bør samtidig være forberedt på, at skibstrafikken i Arktis kan udvikle sig. Trafik til og fra Nordvestpassagen kan få betydning for farvandene ved Nord- og Nordvestgrønland. Større fragtskibe, tankskibe og passagerskibe kan medføre støj og forstyrrelser i havmiljøet, påvirke fangstaktiviteter og i tilfælde af ulykker skabe risiko for forurening i områder, hvor naturgrundlaget er afgørende for lokalsamfundene.

Grønlandske fangere er allerede underlagt kvoter, fredningsperioder og andre begrænsninger for at sikre en ansvarlig forvaltning af havpattedyr. Hvis øget skibstrafik påvirker dyrenes vandringer eller adgangen til traditionelle fangstområder, bør konsekvenserne ikke alene bæres af de lokale fangere og samfund. Der er derfor behov for at være på forkant og have en klar plan for, hvordan hensynet til skibstrafikken kan afvejes mod hensynet til naturen og de mennesker, der lever af havets ressourcer.

Nordvestpassagen ligger ikke i grønlandsk farvand, og flere centrale områder vedrørende søfart og havmiljø er ikke hjemtaget af Grønlands Selvstyre. En række mulige tiltag vil derfor kræve samarbejde med rigsmyndighederne og relevante internationale samarbejdspartnere. Det gør ikke en grønlandsk handlingsplan mindre relevant. Tværtimod bør planen tydeliggøre, hvilke tiltag Naalakkersuisut selv kan gennemføre, hvilke spørgsmål der kræver samarbejde med rigsmyndighederne, og hvilke interesser Grønland bør arbejde for internationalt.

Handlingsplanen bør blandt andet skabe et samlet overblik over relevante sejlruiter og sårbare fangst- og naturområder, identificere perioder og områder med behov for særlig

opmærksomhed, beskrive mulighederne for overvågning og beredskab samt sikre inddragelse af fangere, kommuner og andre berørte parter. Formålet er ikke at standse skibstrafik, men at sikre, at Grønland er forberedt, hvis trafikken øges, og at udviklingen sker med størst mulig respekt for havmiljøet, fangstkulturen og de lokale erhvervsinteresser.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Udarbejdelsen af handlingsplanen vurderes at medføre et ressourceforbrug svarende til ca. ½ AC-årsværk, svarende til ca. 250.000 kr. Eventuelle mindre udgifter til møder og koordinering med relevante myndigheder og interessenter forudsættes afholdt inden for eksisterende bevillinger.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Forslaget har ikke i sig selv direkte økonomiske eller administrative konsekvenser for det private erhvervsliv. Eventuelle senere tiltag på baggrund af handlingsplanen vil skulle vurderes særskilt.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget har ikke i sig selv direkte økonomiske eller administrative konsekvenser for borgerne. En handlingsplan kan på længere sigt bidrage til større forudsigelighed og bedre beskyttelse af fangstområder og lokale interesser.